

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Prázdniny v nízkoprahovém klubu Slezské diakonie

Bakalářský projekt

Autor: Tereza Benešová

Vedoucí práce: Mgr. Alice Košárková, Ph.D.

Olomouc 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně pouze s použitím zdrojů a literatury, které jsou uvedeny v seznamu citované literatury.

V Osoblaze dne

.....

Tereza Benešová

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí Mgr. Alici Košárkové Ph.D. za odborné vedení, ochotu a cenné rady, které mi pomohly při psaní tohoto bakalářského projektu.

Obsah

ÚVOD.....	5
1 VOLNÝ ČAS.....	6
1.1 VĚDA O VOLNÉM ČASE.....	7
1.2 FUNKCE PEDAGOGIKY VE VOLNÉM ČASE.....	8
1.3 DĚTI A VOLNÝ ČAS.....	8
1.4 VOLNÝ ČAS JAKO PŘÍLEŽITOST K PREVENCÍ.....	9
1.4.1 Výzkumy v oblasti volného času.....	10
1.4.2 Definice pojmu sociálně patologické jevy.....	11
1.5 NÍZKOPRAHOVÁ ZAŘÍZENÍ.....	12
2 ORGANIZACE SLEZSKÁ DIAKONIE.....	14
2.1 CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE.....	14
2.2 STRUČNĚ Z HISTORIE.....	14
2.3 NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ ERZA OSOBLAŽSKO.....	15
2.3.1 Osoblažsko.....	15
2.3.2 Nízkoprahové zařízení EZRA.....	16
3 NÁVRH PROJEKTU PRAZDNINY V NÍZKOPRAHOVÉM KLUBU SLEZSKÉ DIAKONIE.....	20
3.1 SWOT ANALÝZA ZAŘÍZENÍ.....	20
3.2 CHARAKTERISTIKA PROJEKTU.....	22
3.3 HARMONOGRAM.....	24
1. DEN – Evropa.....	25
2. DEN – Výlet do zoologické zahrady.....	28
3. DEN – Afrika.....	28
4. DEN – Severní a Jižní Amerika.....	31
5. DEN – Výlet na Laser Game.....	34
6. DEN – Asie.....	35
7. DEN – Austrálie a Antarktida.....	39
8. DEN – Výlet na kolech.....	43
9. DEN – Vyhlášení.....	44
3.4 TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROJEKTU.....	45
ZÁVĚR.....	46
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	47
SEZNAM ZKRATEK.....	51
SEZNAM TABULEK.....	52
PŘÍLOHY.....	53

Úvod

Tento bakalářský projekt se zabývá problematikou volného času, pedagogikou volného času a volného času dětí a mládeže. Cílem je navrhnout projekt, který poskytne smysluplné využití volného času o letních prázdninách a předejde tak možnému vzniku sociálně patologických jevů. Důvodem pro zvolení tohoto tématu je vykonání vychovatelské praxe autorky tohoto projektu v nízkoprahovém zařízení EZRA Albrechticko, Osoblažsko, kde jsem získala možnost nahlédnout do chodu organizace a vyzkoušet si plánování i realizování činností.

Projekt je rozdělen na tři kapitoly. První kapitola se věnuje definicím volného času a vědě o něm, dále zmiňuje, jak děti tráví svůj volný čas a jak by jej měly trávit, aby nedocházelo ke vzniku rizikového chování a sociálně patologickým jevům. V závěru kapitoly jsou definována nízkoprahová zařízení, která jsou klíčovým bodem tohoto projektu.

Druhá kapitola stručně charakterizuje organizaci Slezská diakonie a její historii. Podrobněji se pak zabývá konkrétním nízkoprahovým zařízením, a to pobočkou EZRA Osoblažsko, pro kterou je vytvářen tento bakalářský projekt. V první části druhé kapitoly je charakterizován mikroregion Osoblažsko, ve kterém pobočka EZRA Osoblažsko působí. V tomto regionu je patrný jev sociálního vyloučení, který je prozkoumán v další části této kapitoly. Dále je detailněji popsáno zařízení – konkrétně jeho poslání, cíl, zásady, cílová skupina, nabídka služeb a projektová činnost.

Třetí kapitola zahrnuje SWOT analýzu, která hodnotí vnitřní i vnější faktory zařízení, základní charakteristiku projektu (téma, cíle, cílovou skupinu, termín, místo a organizační instrukce) a v neposlední řadě harmonogram projektu, jenž tvoří stěžejní část této práce. Kapitola je zakončena přehledným rozpočtem projektu.

1 Volný čas

Volný čas je důležitý faktor v našich životech. Je to doba, kdy se věnujeme oblíbeným činnostem. V této době lze relaxovat, sportovat, navštěvovat kina nebo uklízet a vzdělávat se prostřednictvím různých kurzů, každý člověk si příjemně strávený čas představuje jinak. Problematikou volného času se v současnosti zabývá mnoho odborníků z oblasti sociologie či psychologie, proto nyní zmíním několik definic, které se velmi často různí.

Francouzský sociolog Dumazedier definuje volný čas jako dobu relaxace, rozptýlení nebo rozšíření svých znalostí a spontánní sociální participace. Jedinec tuto dobu tráví podle své libosti až po pracovních, rodinných a společenských povinnostech. Z uvedeného vychází, že tři hlavní funkce volného času jsou relaxace, zábava a osobní rozvoj (Veal, 2019).

Dle Pávkové (2014, s. 11) je volný čas doba, kdy odpočíváme, rekreujeme a bavíme se. Nedílnou součástí této doby jsou naše koníčky neboli zájmové činnosti. Řadí zde také dojíždění za zájmovou činností nebo stání řady v obchodě. Pávková (2014) zmiňuje protiklad volného času, a to je doba povinností. Povinnosti člověk vykonává, i když mu nemusejí být příjemné. Mezi tyto povinnosti spadá práce, škola, rodina, úkoly v domácnosti a také všechny biologické potřeby.

Hofbauer (2004, s. 13) ve své publikaci popisuje definici volného času jako „čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život.“ Dále je definice doplněna o pojem zbytkový čas neboli doba po splnění pracovních i mimopracovních povinností (Hofbauer, 2004).

V publikaci Pedagogický slovník je volný čas chápán jako doba, kterou si organizujeme a prožíváme ji podle svých zálib. Také je to doba, kterou prožíváme až po práci, po péči o rodinu a o své fyzické potřeby (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 274).

Díky volnému času nabíráme další síly na pracovní den skrze odpočinek a relaxaci, vytváříme si pozitivní pocity a zážitky nebo poznáváme nové lidi (Pospíšilová, 2010, s. 13). Prospěšný je také proti sociálně patologickým jevům, pokud je tráven smysluplně.

1.1 Věda o volném čase

S vývojem pedagogiky dochází k rozčleňování jednotlivých disciplín. V druhé polovině 19. století se zrodila věda o volném čase, kterou nazýváme pedagogika volného času (Pávková, 2014). Je to věda teprve zčásti poznaná, avšak její rozvoj je v současnosti rychlý (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008). Pávková (2014, s. 8) ji definuje takto: „*Pedagogika volného času je jednou z pedagogických disciplín. Zabývá se výchovou ve volném čase, cíli, podmínkami a prostředky výchovy ve volném čase, pedagogickým ovlivňováním či zhodnocováním volného času.*“ Věnuje se rozvoji osobnosti člověka od dětství až po stáří. Součástí této vědy je psychologie, sociologie, filozofie a také zdravotnické vědy (Pávková, 2014).

„*Pedagogika volného času je chápána jako aplikovaná disciplína pedagogiky ve vztahu k volnému času*“ (Hofbauer, 2010, s. 45). Pedagogika volného času se snaží o ovlivňování osobnosti člověka v pozitivním směru. Důležitá je především pro mladou generaci, jelikož v tomto období člověka, které trvá přibližně jednu třetinu lidského života, mohou volnočasové činnosti ovlivnit tělesný, psychický a sociální vývoj (Hofbauer, 2010).

Smyslem pedagogiky volného času je pomoci lidem mírným a hravým způsobem, trpělivě a uvolněně (Vážanský, 1995). Dále Vážanský (1995, s. 73) konstatuje že, „*pedagogika volného času by se mohla stát průkopníkem změněné pedagogiky, která konečně opustí konzervovaný, odedávna zažitý strach z disciplíny a dá přednost potěšení.*“

S problematikou pedagogiky volného času úzce souvisí druhy výchovy, které je vhodné rozlišovat. **Formální výchova** zahrnuje učení přímo ve školním prostředí nebo v odborném vzdělávacím zařízení. Na konci studia absolvent obdrží vysvědčení nebo diplom. Naopak **výchova neformální** probíhá mimo školu, ale je cílená a systematická. Především ji najdeme v zájmových kroužcích či různých sdruženích. Posledním druhem výchovy je **výchova informální**, kdy získáváme informace přímo z každodenního života působením rodiny, práce, přátel nebo masmédií. Většinou působí nesystematicky a je nezáměrná (Hofbauer, 2004).

1.2 Funkce pedagogiky ve volném čase

Mezi funkce výchovy ve volném čase Pávková a kol. (1999) řadí: výchovnou, zdravotní a sociální. Všechny tyto funkce jsou důležité a neopomenutelné.

Výchovná funkce by měla obsahovat zajímavé a pestré zájmové aktivity, kterými by měly být děti motivovány ke smysluplnému trávení volného času, správným návykům a dovednostem. Měly by rozvíjet osobnost jedince, uspokojovat a naplňovat jejich zájmy i potřeby. Skrz aktivity si jedinec formuje žádoucí postoje a morální vlastnosti (Pávková a kol., 1999). „*Na základě praktických činností a zkušeností si mladí lidé vytvářejí vlastní názor na život i na svět*“ dodává Pávková a kol. (1999, s. 42).

Prostřednictvím aktivit podporujeme také zdravý tělesný i duševní vývoj. Aby se fyzicky a duševně mladý jedinec správně rozvíjel, využíváme činnosti sportovního typu, nejlépe na čerstvém vzduchu a nezapomínáme na odpočinek. Využíváme témat jako zdravá životospráva, rozumná strava a vedení ke správným hygienickým návykům (Pávková a kol., 1999).

Sociální funkce formuje zdravé žádoucí sociální vztahy. Mezi dětmi se vyskytují jedinci, kteří pochází z méně podnětných nebo konfliktních rodin, tato funkce je značně klíčová hlavně v těch zařízeních, jež pracují s dětmi mladšího věku (Pávková a kol., 1999).

Volný čas tyto tři zmíněné funkce naplňuje prostřednictvím volnočasových aktivit, které jsou smysluplné, pestré a předcházejí nekvalitnímu trávení volného času (Kolaříková, Němec, 2017).

1.3 Děti a volný čas

Volný čas dětí a mládeže se prolíná ve všech prostředích jejich života: rodina, škola a školská zařízení, vrstevníci, mimoškolní prostředí a v poslední době s volným časem souvisí také média.

Prvně se děti s volným časem setkávají v rodinném prostředí. Mají možnost vidět, jak rodiče, sourozenci či další rodinní příslušníci tráví volný čas a podle toho si vytváří vlastní představy trávení volného času. V rodinném prostředí se formuje osobnost jedince, jsou rozvíjeny mezilidské vztahy a vytvářeny hodnoty. Rodina má v této oblasti na jedince velký vliv. Pokud tedy dítě pochází z málo podnětného prostředí, kde není vedeno ke správnému trávení volného času a nemá tolik možností, jak trávit svůj volný čas, může jej následně trávit nekvalitním způsobem (Hofbauer, 2004).

S nástupem do školy se děti dostávají do nového sociálního prostředí. Očekává se, že škola jedince připraví na profesionální, občanský i volnočasový život. Součástí jsou volnočasová zařízení školy (školní družiny, školní kluby), kde mohou děti trávit volný čas (Hofbauer, 2004). Každá škola zajišťuje zájmové kroužky, které jsou dobrovolné a plní funkci „vzdělávací a výchovnou, kulturní a sociálně-preventivní, zdravotní (regenerační a relaxační), oddechovou a kompenzační“ (Hofbauer, 2004, s. 66). Ovlivňování jsou jedinci také svými vrstevníky, jelikož všichni mají nějaké zájmy, které se často vzájemně ovlivňují.

Volný čas mimo vyučování mohou děti trávit v zařízeních volného času, kam spadají domovy dětí a mládeže a střediska volného času. Obě zařízení rozvíjejí zájmy a nadání dětí a mládeže, přičemž fungují celoročně (Hofbauer, 2004). Posláním je naplnění výchovně-vzdělávací a rekreační funkce prostřednictvím široké nabídky zájmových činností (Pávková a kol., 1999).

Média jsou v poslední době nedílnou součástí našich životů. Ve volném čase dětí se dnes objevují už v předškolním věku. Díky využívání médií mohou být v kontaktu s kamarády, naplňovat své zájmy, vzdělávat se prostřednictvím aplikací a internetu či dokonce vytvářet svá vlastní mediální díla. Na jednu stranu jsou prospěšná, v oblasti komunikace nebo vzdělávání se, ale mají i svou druhou stranu. V média mohou propagovat násilí, šířit pornografii nebo také na nich může vzniknout závislost a další negativní jevy (Hofbauer, 2004). Používání sociálních médií se pro dospívající jedince stává častějším rizikem, než si většina dospělých uvědomuje. Mezi nejčastější rizika patří kyberšikana a online obtěžování, dále sexting neboli odesílání a přijímání sexuálně explicitních zpráv a závislost na sociálních sítích (O'Keeffe et al., 2011).

1.4 Volný čas jako příležitost k prevenci

Podle Hofbauera (2004) někteří mladí lidé volný čas využívat nemohou, jiní jej odmítají či neumí využít. Volný čas nemohou například využívat z důvodu financí nebo sociálního vylučování, jehož zdrojem může být rasismus, xenofobie nebo netolerance, přičemž tento problém pocítují často menšinové společnosti (Hofbauer, 2004). Dalším důvodem, proč mladí lidé nemohou využívat svůj volný čas, je zvyšování životních nákladů. Polovina vysokoškoláků a mladých dospělých si hledá další práci, což následně omezuje jejich volný čas.

Jiným důvodem je odmítání volného času. Někteří se spíše, než volnému času věnují práci, například za účelem lepšího společenského postavení, profesních a kariérních ambicí. Možným důsledkem je workoholismus, který narušuje přirozený průběh života a tím potlačuje volný čas (Hofbauer, 2004, s. 41).

Naopak někteří jedinci opravdu volný čas po škole či práci mají, nebo by mohli mít či dokonce by jej chtěli využít. Problémem je však neorientovanost v nabídkách a možnostech. Hofbauer (2004, s. 44) píše: „*Vzhledem k těmto rozšiřujícím se možnostem roste význam přitažlivosti a přesvědčivosti nabídek, zájmu a připravenosti jedince správně si mezi nimi zvolit i podpory, které se dětem nebo dospívajícím při tom dostane od dospělých.*“ Jestliže jedinec nedokáže na příležitosti reagovat kladně, ve svém volném čase se bude nudit, nic nedělat nebo přistoupí k protispoločenskému jednání (Hofbauer, 2004, s. 44).

Je důležité pro děti a mládež neustále vymýšlet přitažlivé nabídky aktivit, zbavovat se nezájmu a učit je, jak možnosti využít. Klíčová je podpora dospělých, kteří mají jedince vést k pozitivnímu a aktivnímu využívání volného času. Volný čas slouží i jako příležitost k prevenci. V případě kladného využití této příležitosti se jedinec naučí, jak lze vhodně trávit vlastní volný čas, čímž se omezí uchylování se jedince k trávení volného času nekvalitním způsobem, což má za chtěný důsledek omezení vzniku sociálně patologických jevů.

Ke kvalitnímu trávení volného času přispívají právě školní družiny, školní kluby, domovy dětí a mládeže či střediska volného času, které nabízejí širokou škálu zájmových aktivit. Pokud jedinec nemá možnost navštěvovat tyto zařízení, nabízí se další možnosti, jak kvalitně trávit volný čas. Jednou z možností jsou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Tato zařízení nabízí nejen volnočasové aktivity, ale také další služby v oblasti poradenství nebo intervence, čímž se stávají dobrou volbou pro trávení volného času.

„Vhodné trávení volného času, tak spadá do oblasti prevence vzniku nežádoucích, až sociálně patologických způsobů chování jednotlivých aktérů i skupin, stejně jako i do oblasti rozvoje osobnosti jedince, jeho schopností, dovedností a kompetencí využitelných nejen v běžném každodenním životě člověka, ale i v objevujících se rizikových situacích“ (Kolaříková, Němec, 2017, s. 12).

1.4.1 Výzkumy v oblasti volného času

Na téma trávení volného času vzniká mnoho výzkumných prací. Čech (2002) ve své výzkumné práci s názvem *Volný čas a způsob jeho trávení školáky v Brně*, píše, že kvalitně strávený volný čas *„je protipólem kvalitního pracovního nasazení, pomáhá tvořit hodnoty dětí i dospělých, podporuje mnohostranný rozvoj osobnosti jedince, vytváří a ovlivňuje sociální vztahy, sociální interakci a komunikaci, mnohé aktivity podporují zdraví, tělesný vývoj a zdravý životní styl, působí efektivně jako prevence sociálně patologických jevů.“*

Čech (2002) zjišťoval, jak děti mladšího školního věku (3., 4. a 5. třída) ze základních i speciálních škol využívají a organizují svůj volný čas. Celkem se zúčastnilo 863 žáků z 10 škol. Nejoblíbenější činností těchto dětí je trávení času s kamarády venku, mnohdy bez konkrétnějšího smysluplného cíle. Tato odpověď se objevila u 25 % dotazovaných jedinců. Ze zjištění můžeme dedukovat výskyt možného nebezpečí úrazu nebo negativní vliv part (Čech, 2002). Čech došel k zajímavému zjištění, že kvalita trávení volného času se odvíjí od toho, kde jedinec bydlí. V okrajových oblastech děti tráví čas kvalitněji a mají různé možnosti aktivit, například pobyt v přírodě nebo sport. Výrazné rozdíly jsou vidět u dětí, které navštěvují školu s vyšším procentem dětí romského etnika. Romské děti ovlivňuje rozdílná kultura a hodnotový systém. Podle Čecha „*romské děti v globálu neumějí (z pohledu majoritní společnosti) efektivně a hodnotně využívat volný čas a nejčastěji jej tráví s vrstevníky (v partách) nebo doma u televize.*“ Obdobně na tom jsou i děti navštěvující speciální školy. Za příčinu nehodnotného trávení volného času lze považovat nepodnětné rodinné prostředí či vliv vrstevnické skupiny, v případě dětí ze speciální škol jejich mentální handicap. Vlivem nepodnětného rodinného prostředí či negativního ovlivňování vrstevnickými skupinami mohou děti častěji podléhat sociálně patologickým jevům. Z důvodů snahy o předcházení takovým důsledkům by měla škola zastávat důležitou roli skrze poskytování zájmových kroužků (Čech, 2002).

Bc. Jana Hrnčířiková se zabývala volným časem žáků středních škol. Z její práce s názvem *Význam volnočasových aktivit jako prevence výskytů negativních jevů* vyplývá, že větší polovina dospívajících nemá sklony ke kouření nebo ke krádežím, ačkoli nenavštěvuje žádné volnočasové aktivity. Nicméně se ve svém volném čase věnují svým individuálním zájmům, jako je například sport. Autorka zjistila, že pokud mladá generace tráví svůj čas aktivně jakýmkoliv způsobem, úspěšně čelí riziku vzniku negativních jevů a rizikového chování (Hrnčířiková, 2017, s. 102-103).

1.4.2 Definice pojmu sociálně patologické jevy

Z předchozí podkapitoly víme, že nekvalitně trávený volný čas může mít vliv na vznik sociálně patologických jevů. Následně si vysvětlíme samotný pojem sociálně patologické jevy.

Bělík a kol. (2017, s. 355) popisují sociálně patologické jevy následovně: „*Sociálně patologické jevy jsou takové jevy, které se negativně odchyľují od norem a hodnot uznávaných v dané společnosti.*“ Zmiňují také, že tyto jevy se vyskytují v masách, jsou trvalé a rozšířené ve společnosti o stejných sociálních podmínkách (Bělík a kol., 2017).

Profesor Kohoutek tyto jevy člení na společensky nežádoucí jevy a společensky nebezpečné jevy. Mezi nežádoucí sociálně patologické jevy spadá např. bezdomovectví, nezaměstnanost, vysoká rozvodovost a chudoba, tyto jevy společnost víceméně toleruje. Druhou oblastí jsou společensky nebezpečné jevy, zde řadíme šikanu, látkové a nelátkové závislosti, terorismus, rasismus, vandalismus, prostituci, pornografii, kriminalitu, násilí, poruchy chování a alkoholismus (Slovník cizích slov [online]).

Je důležité, abychom předcházeli vzniku sociálně patologických jevů, a proto využíváme prevenci. Prevence může být specifická, kdy se přímo zaměřuje na konkrétní jevy, snaží se o předcházení a omezování výskytu tohoto chování. Druhým typem je prevence nespecifická, která podle Metodického doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (2010) zahrnuje: *„veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.“*

1.5 Nízkoprahová zařízení

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (dále jen NZDM) je druh sociální služby. § 62 zákona č. 108/2006 Sb. (zákon o sociálních službách) definuje nízkoprahová zařízení takto: *„Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.“*

Základními činnostmi z výše uvedené definice § 62 zákona o sociálních službách jsou: výchovná, vzdělávací a aktivizační činnost, sociálně terapeutická činnost, pomáhat se začleněním do společnosti a podpora při prosazování práv, zájmů či osobních věcí (Zákon č. 108, §62).

Podle organizace Člověk v tísni nízkoprahové centrum podporuje jedince v tíživé životní situaci. Zařízení poskytuje potřebné nástroje k vyřešení jejich problémů. Pokud děti vyrůstají v nepříznivém prostředí, jsou náchylné k různým rizikovým chováním, jako třeba kriminalita či drogová závislost. V nízkoprahových centrech mají možnost dostat šanci prosazovat sám

sebe, mohou zde trávit čas smysluplným způsobem a cítit se v bezpečí (Člověk v tísní, Nízkoprahové kluby [online]).

Hájek, Hofbauer a Pávková (2008) popisují nízkoprahové zařízení podobně, a to jako zařízení se sociálním posláním, kde cílovou skupinou jsou neorganizované děti a mládež, kteří zažívají tíživou životní situaci, ohrožují je sociálně patologické jevy nebo jsou součástí gangů či různých ideologických skupin. Pod termínem životní tíživá situace si můžeme představit „*narušené rodinné či vrstevnické vztahy, nízká sociální a životní úroveň, problémy ve škole či v zaměstnání, zdravotní handicap*“ (Hájek, Hofbauer a Pávková, 2008, s. 153).

Posláním NZDM je tedy podporovat jedince v obtížných životních situacích a zlepšit jejich kvalitu života. Cílem NZDM podle Hájka, Hofbauera a Pávkové (2008, s. 153) je „*zlepšit kvalitu jejich života předcházením či snížením sociálních rizik vyplývajících z jejich způsobu života*“. Také je cílem naučit klienty orientaci v sociálním prostředí a řešit nepříznivé sociální situace. Nabízená služba je anonymní, bezplatná, bez registrace či podávání přihlášek. Nabídka služeb by měla být lákavá a rozmanitá, aby klienta přirozeně oslovila a nabídla mu různé možnosti trávení volného času. Kontakt by měl být s cílovou skupinou navázán zcela přirozeně a poté mohou být sociální služby poskytovány. Nabízeny jsou tyto služby: volný vstup a pobyt v organizaci, volnočasové aktivity, sociální služby a aktivity zaměřené na prevenci (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Volný vstup a pobyt v zařízení nabízí využívání prostorů místo pobývání venku na ulici. Klient má možnost využívat zařízení na trávení volného času, psaní úkolů, čtení knih a dalších aktivit, avšak může zde setrvat i když nebude využívat nabízených aktivit zařízení (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008). Na volnočasové aktivity mají klienti dostatečný prostor a vybavení. Pracovníci se snaží podnítit klienty k vlastním aktivitám různého zaměření. NZDM má svou nabídku aktivit, ale respektuje individuální volbu. Součástí mohou být výlety a zážitkové programy (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008). Jako sociální služby jsou nabízeny poradenství, situační intervence a také „*může nabízet např. skupinovou práci zaměřenou na rozvoj sociálních dovedností, krizovou intervenci nebo terapeutické služby*“ (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008, s. 154). V oblasti aktivit a činností zaměřených na prevenci má NZDM v nabídce preventivní programy, které se zaměřují na snižování rizik sociálně patologických jevů (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Jedním z provozovatelů NZDM je organizace Slezská diakonie působící v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, kterou se budeme zabývat v další kapitole.

2 Organizace Slezská diakonie

2.1 Charakteristika organizace

Slezská diakonie je nezisková nestátní instituce, která se soustřeďuje na sociální oblast v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji. Skrze křesťanské hodnoty pomáhají lidem v tísní. Základní hodnoty, o které se organizace opírá, jsou osobní růst a přístup, spolupráce v týmu, odpovědnost, respekt, srdečné vztahy. Instituce provozuje sociální služby různého charakteru. Mezi tyto služby spadají například: azylové domy, denní stacionáře, samostatné bydlení, chráněné bydlení pro osoby s omezenou soběstačností, sociálně aktivizační služby, terapeutické dílny, pečovatelské služby, noclehárny pro lidi bez domova, domy na půl cesty a nízkoprahové kluby pro děti a mládež (Slezská diakonie, Sociální služby [online]).

Cílová skupina, na kterou se organizace zaměřuje, se skládá ze seniorů, lidí s postižením či bez přístřeší a jedince zažívající tíživé životní situace (Slezská diakonie, Střediska Slezské diakonie [online]).

Hlavní sídlo Slezské diakonie je v Českém Těšíně. V čele organizace stojí v současné době Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D. Diakonie je rozdělena na sedm oblastí: Bruntál–Krnov, Novojičínsko, Karvinsko, Ostravsko, Těšínsko, Pobeskydí a Frýdek Místek–Třinec. Stěžejní oblastí pro tuto práci je Bruntál–Krnov, pod kterou patří Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež EZRA Osoblažsko (Slezská diakonie, Střediska Slezské diakonie [online]).

2.2 Stručně z historie

Kořeny historie organizace sahají až do roku 1908. První důležitý krok se stal až po pádu komunismu v roce 1990, kdy se Slezská diakonie stala právním subjektem. Pomocí diakonie z Ostravy, která provozovala aktivity pod křídly Českobratrské církve evangelické a dalších kontaktů z Prahy i Německa mohla Slezská diakonie vzniknout. Organizace nezapomínala na regionální tradice a historii. Již od počátku byl záměr, že bude ekumenického charakteru. Ačkoliv někteří členové církve evangelické augsburské dostatečně nepodporovali vznik diakonie, organizátoři se nezastavili až do získání podpisů členů, které se poslaly do Prahy na registraci. Od 27. 11. 1990 je Slezská diakonie registrovaná pod Ministerstvem vnitra a čerstvá organizace skrz křesťanskou víru i lásku slouží bližním. Během deseti následujících let vznikl dlouhodobý program, který byl i nadále rozvíjen a jehož cíle se naplňovaly. Postupně vznikala zařízení jako pečovatelské a poradenské služby, zařízení pro osoby se zdravotním postižením nebo azylové domy. V roce 2002 bylo otevřeno Dobrovolnické centrum, jež dosud funguje. K dnešnímu datumu organizace eviduje 24 služeb (Slezská diakonie, Historie [online]).

2.3 Nízkoprahové zařízení ERZA Osoblažsko

2.3.1 Osoblažsko

Osoblažsko nebo také Osoblažský výběžek se skládá z 10 obcí. Nachází se v okrese Bruntál a sousedí s polskými hranicemi. Centrem celé oblasti je obec Osoblaha, která má 1079 obyvatel (k roku 2022). Osoblažsko je známé pro své památky z historie (úzkorozchodná trať, zámek Slezské Rudoltice, židovský hřbitov v Osoblaze), avšak nenachází se zde žádná moderní atrakce, která by Osoblažsko vepsala do veřejného povědomí.

Problémem této oblasti je velmi vysoká dlouhodobá nezaměstnanost, nízká dlouhodobá nabídka práce, nedostatečná infrastruktura a závislost na státní sociální podpoře. Obyvatelé tak ve značné většině odcházejí do větších měst, kde mají mnohem lepší příležitosti (Výzkumný tým Agentury pro sociální začleňování, 2019). Výskyt těchto ukazatelů znamená, že Osoblažsko spadá do sociálně vyloučených lokalit. Hlavními indikátory sociálního vyloučení podle Výzkumného týmu Agentury pro sociální začleňování (2019) je *„materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace.“* Pokud se tedy v místě vyskytuje kombinace výše uvedených ukazatelů, spadá konkrétní lokalita do sociálně vyloučené (Výzkumný tým Agentury pro sociální začleňování, 2019).

V odborné literatuře najdeme definici sociálního vyloučení následovně: *„Sociální exkluze se vymezuje jako proces, v němž se společnost výrazně polarizuje. Je to proces vydělování jedinců ze sociálních kolektiv ze společnosti, který je zbavuje práv a povinností, která jsou s členstvím spojena“* (Mareš, 2006, s. 3). Zjednodušeně můžeme sociální vyloučení definovat jako vyčleňování lidí nebo celých skupin ze společnosti, protože se nachází v nepříznivé životní situaci a nemají tak možnost se zapojit do běžného života.

Na Osoblažsku působí různé organizace poskytující sociální služby, které pomáhají obyvatelům zvládat životní situace. Jednou ze služeb je právě nízkoprahové zařízení ERZA Osoblažsko.

2.3.2 Nízkoprahové zařízení EZRA

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež EZRA Osoblažsko spadá pod neziskovou organizaci Slezská diakonie a nachází se v oblasti Bruntál–Krnov. V této oblasti jsou evidovány celkem dvě zařízení tohoto typu – NZDM EZRA Albrechticko a NZDM EZRA Osoblažsko. Bakalářský projekt je zaměřen pouze na oblast Osoblažska. Vedoucí střediska je v současné době Bc. Jan Šperl a hlavním sociálním pracovníkem je Bc. Nela Krákorová. Zařízení je dostupné ve třech v obcích na Osoblažsku, a to v Osoblaze, Hlince a Dívčím Hradě. Personální zajištění je tvořeno celkem třemi pracovníky v sociálních službách (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Klub je otevřen každý den v týdnu od 12:30 do 17:00. Rozpis dní je následující: pondělí–úterý: Dívčí Hrad; středa: Dívčí Hrad, Hlinka, Osoblaha; čtvrtek: Osoblaha, Hlinka; pátek: Osoblaha. Urbanová, osobní rozhovor).

Klub EZRA Osoblažsko se prezentuje prostřednictvím plakátů, které jsou vylepeny po obcích, dále má zřízený účet na Facebooku, kde informuje klienty a veřejnost o aktivitách a nabízí své činnosti. Na webových stránkách www.slezskadiakonie.cz je vypsána kompletní nabídka služeb a potřebné informace. Klub je také nabízen dětem přímo na základní škole.

Poslání, cíl a zásady

Posláním zařízení je poskytovat služby dětem prožívající nepříznivou sociální situaci prostřednictvím různých aktivit. Hlavní je docílit pozitivních změn v životě klientů, poskytnout odbornou pomoc a informace, pomáhat navazovat kamarádské vztahy a předcházet tak rizikovému chování. Důležité je, aby si pracovníci získali důvěru a vytvořili bezpečný prostor (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Služba má čtyři zásady, které ctí. První zásadou je anonymita a mlčenlivost, klient není povinen uvádět jméno a osobní údaje, pracovníci dodržují mlčenlivost, v případě podezření ohrožení dětí a mládeže je povinností situaci nahlásit na policii či orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Druhou zásadou je individuální přístup, každý klient je jedinečný, pracovník by tu pro něj měl být a pomáhat mu v řešení případných problémů. Třetí zásadou je důvěra a respekt. V tomto typu zařízení je opravdu důležitá důvěra mezi klientem a pracovníkem, klient má poté pocit bezpečí a může se pracovníkovi otevřít o svých problémech. Pracovník respektuje klienta bez rozdílů pohlaví, barvy kůže úkolem, sexuální orientace nebo víry. Úkolem je také

vedení ke vzájemnému respektu mezi jedinci. Poslední zásadou je bezplatnost, služba je tedy nabízena bez poplatků (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Podle Slezské diakonie je cílem klient, který:

„Kvalitně tráví svůj volný čas, realizuje své nápady uvnitř klubu i mimo něj“

„Změní svůj přístup ke vzdělání“

„Nemá konflikty se společností“

„Dokáže zvládat spory v rodině“

„Uvědomuje si škodlivost a dopady návykových látek“

„Umí si poradit v obtížných životních (vývojových) situacích“

„Dokáže ovládat své emoce“

„Má vytvořeny sociální návyky a dovednosti“

„Ví, čeho chce v životě dosáhnout“

„Má povědomí o zdravém životním stylu“

„Naučí se novým dovednostem, rozvine svůj tvůrčí potenciál“ (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou děti a mládež ve věku šesti až dvaceti let z Osoblažska, kteří jsou ohroženi nebo již zažívají nepříznivou sociální situaci. Do cílové skupiny nepatří tělesně nebo smyslově postižený jedinec, jelikož potřebuje osobní asistenci a zařízení tuto službu neposkytuje (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Kapacita služby je 20 osob v obci Osoblaha, 10 osob v obci Hlinka a 10 osob v obci Dívčí Hrad. Zařízení má v současnosti celkem 64 dohod, tzn. NZDM EZRA Osoblažsko navštěvuje dohromady 64 klientů. V Osoblaze 47 klientů, v Dívčím Hradě 9 a v Hlinka 8. Zároveň má zařízení prvkontakty neboli klienty, kteří jsou zatím bez dohody, těch je 21. Průměrná návštěvnost klubu v Osoblaze je 12-20 klientů záleží, jaký je den (Urbanová, osobní rozhovor).

Při první návštěvě je zájemce o službu seznámen s pracovníky, s pravidly a také s prostory. Pomocí neformálního rozhovoru je zjišťováno, zda spadá do cílové skupiny zařízení. Důležitá je právě nepříznivá sociální situace zájemce (problémy ve škole, s kamarády, s drogami apod.), aby mohl zařízení navštěvovat. Z rozhovoru je sepsán tzv. prvokontakt, který je evidován. Jestliže zájemce příště opět přijde, je s ním uzavřena ústní dohoda (smlouva) o poskytování sociální služby. Součástí této dohody je nastavení prvotního individuálního plánu, kde se odráží problémy klienta, na kterém budou s pracovníkem společně pracovat. Smlouva dále obsahuje rozsah služeb (činnosti, které budou poskytovány), čas a místo poskytování služby. Klient je srozuměn s tím, že je smlouva uzavřena na jeden rok a je bezplatná. Znovu je obeznámen s pravidly. Jsou sděleny důvody ukončení služby a to, že zařízení o konkrétním jedinci vede záznamy, do kterých mohou pracovníci nahlížet, je informován o mlčenlivosti a ohlašovací povinnosti pracovníků. Nakonec se s klientem dohodnou na klíčovém pracovníkovi. Smlouva může být uzavřena hned po prvokontaktu při první návštěvě zařízení. Tato situace se vyskytuje zřídka, jen pokud zájemce přichází s jasnou zakázkou, kterou chce řešit hned (Krákorová, osobní rozhovor).

Nabídka služeb

NZDM poskytuje čtyři druhy služeb, jsou to výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, dále sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí. Každá služba má pod sebou konkrétní aktivity, které pro klienty nabízí (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti tohoto zařízení jsou:

- pobyt v klubu,
- volnočasové aktivity,
- rozvoj dovedností a návyků,
- preventivní programy,
- zpětná vazba k chování,
- práce s pravidly,
- pomoc se školou,

Činnosti, které pomáhají zprostředkovávat kontakt se společenským prostředím:

- účastnění se akcí pro veřejnost,
- doprovod,

Sociálně terapeutické činnosti:

- neformální rozhovor,
- plánování,
- poradenství,
- pomoc v krizi,

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:

- stížnosti,
- poradenství,
- práce s blízkými osobami (Slezská diakonie, EZRA Albrechticko, Osoblažsko [online]).

Urbanová uvádí tyto konkrétní aktivity, které s klienty pořádají: „přespávačky“ v klubu na různá témata, filmové večery, výlety do přírody, cyklo-výlety, turnaje ve stolním fotbale, soutěžní dny, jízdy na koních na místní farmě a další podobné zajímavé činnosti (Urbanová, osobní rozhovor).

Projekty

V současné době žádný projekt v NZDM neprobíhá. V roce 2021 skončil projekt MOTIVACE – Osoblaha vzdělává děti, žáky i rodiče (Urbanová, osobní rozhovor). Cílem projektu MOTIVACE bylo podpořit děti i jejich rodiče ze socioekonomicky znevýhodněného a zároveň kulturně odlišného prostředí. Aktivity byly zaměřeny na tvorbu inkluzivního prostředí ve škole, školském zařízení pro zájmové vzdělávání a na organizace, které působí v oblasti volného času dětí a mládeže (Slezská diakonie, Výroční zpráva 2021, 2022).

Z důvodu absence projektů je vytvářen právě tento bakalářský projekt, který může být přínosem pro zařízení. Děti mohou prožít prázdniny smysluplným způsobem, navštívit místa, do kterých by se nepodívaly a také prostřednictvím projektu získat pozitivní zážitky.

3 Návrh projektu Prázdniny v nízkoprahovém klubu Slezské diakonie

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, v současnosti v klubu žádný projekt neprobíhá, organizace pouze poskytuje své pravidelné služby pro klienty. Záměrem této práce je proto sestavit projekt, který bude pravidelný a bude obsahovat zážitkové i preventivní aktivity.

Předmětem projektu je vytvořit prázdninový plán pro klienty NZDM EZRA Osoblažsko a předejít tak nevhodnému trávení volného času prostřednictvím různých aktivit a výletů, které nabídnou dětem ze sociálně slabých rodin prožití pestrých prázdnin.

3.1 SWOT analýza zařízení

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">- pobočky ve více obcích- smysluplné vyplnění volného času- preventivní činnost- široká nabídka služeb- mladý kolektiv- pobyt v přírodě	<ul style="list-style-type: none">- absence projektů- malé nemoderní prostory- nedostatek sociálních pracovníků- omezení otevírací doby klubu o letních prázdninách
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none">- větší zájem o organizaci- noví klienti- nové moderní prostory- zisk nových dotací	<ul style="list-style-type: none">- nízký zájem- ztráta klientů- odchod personálů- ztráta dotací

Tabulka 1: SWOT analýza zařízení

Silné stránky

Za silné stránky zařízení považuji výskyt klubů ve třech klubech ve třech obcích na Osoblažsku. Děti a mládež ze vzdálenějších vesnic od Osoblahy, mají tak možnost trávit svůj čas v klubu své obce, aniž by musely dojíždět. Dále je to nabídka smysluplného využití volného času, což je vlastně podstatou zařízení. Zařízení se nachází v oblasti, která disponuje přírodou, děti tak mohou trávit volný čas na čerstvém vzduchu v parku nebo na louce. Velmi silnou stránkou tohoto zařízení je preventivní činnost proti rizikovému chování a sociálně patologickým jevům, které se často mezi cílovou skupinou zařízení objevují. Zařízení nabízí

nejen volnočasové aktivity, ale také poradenství, krizovou intervenci, pomoc při uplatňování práv a zájmů, pomoc se školou a preventivní programy. Mezi silné stránky můžeme zařadit také mladý kolektiv, se kterým klienti mohou lépe navázat vztah, neboť jejich věk není tak rozdílný.

Slabé stránky

Mezi slabé stránky zařízení patří absence projektů, které mohou zařízení zpestřit jejich činnost. Dále to jsou určitě prostory, nyní se kluby nacházejí v malých nemoderních prostorech. V organizaci pracuje pouze jeden sociální pracovník, který má pod sebou obě pobočky zařízení EZRA Osoblažsko i Albrechticko. Další slabou stránku je otevírací doba během letních prázdnin, která je časově omezená.

Příležitosti

Příležitostí organizace může být větší zájem o organizaci a tím i noví klienti. Dále příležitostí může být zisk nových prostor nebo modernizace současných prostor. Mohou se také naskytnout příležitosti v podobě dalších dotací.

Hrozby

Za hrozbu považuji nízký zájem klientů o služby organizace. Dalším důvodem může být odchod současných klientů zařízení. Dále organizace může být ohrožena ztrátou dotací nebo personálu.

Zhodnocení SWOT analýzy

Výhodnou strategií je spolupráce všech klubů v dané oblasti, vymýšlet nové aktivity, preventivní programy a využívat přírodu okolo obce. Důležitá je propagace klubu prostřednictvím sociálních sítí, protože děti zde tráví volný čas a klub je tak může zaujmout. Zaujmout může také sponzory a získat tak například nové vybavení, projekty nebo dotace.

K minimalizaci slabých stránek a hrozeb může přispět modernizace klubu, školení pracovníků nebo přijetí nového sociálního pracovníka. Pro toto zařízení může být vhodnou inovací také tento projekt, jelikož může poskytnout ozvláštnění prázdninového období, kdy je omezen provoz a zároveň může sloužit jako atraktivní prvek pro zaujetí sponzorů či nové klientely.

3.2 Charakteristika projektu

Téma a záměr projektu

Projekt je na téma Cesta kolem světa. Toto téma je zvoleno z důvodu možnosti zapojení více věkových skupin, čímž je vhodné právě pro cílovou skupinu projektu, která je blíže specifikována níže. Účastníci se dozví nové informace o konkrétních světadílech, různé zajímavosti nebo charakteristické prvky dané lokace. Na každé setkání jsou naplánovány aktivity zaměřené na jeden konkrétní světadíl.

Hlavní cíl

Poskytnout dětem smysluplné využití volného času o letních prázdninách a předcházet možnému vzniku sociálně patologických jevů.

Na hlavní cíl projektu navazují dílčí cíle:

- Účastníci se seznámí se základy týmové spolupráce a po absolvování projektu projeví schopnost je použít.
- Účastníci prostřednictvím různých projektových aktivit rozvinou kognitivní funkce.
- Účastníci se seznámí s tradicemi, zajímavostmi, jídlem a hrami typickými pro daný kontinent.
- Účastníci získají pozitivní zážitky z výletů a ocení nově nabyté zkušenosti.

Cílová skupina

Cílovou skupinou projektu jsou klienti NZDM EZRA Osoblažsko, tedy děti a mládež ve věku 6 – 20 let z Osoblažska, kteří jsou ohroženi nepříznivou sociální situací nebo ji zažívají. Tato cílová skupina je specifická velkým věkovým rozpětím, takže aktivity musí být vhodné pro široké rozpětí věku jednotlivých účastníků.

Termín a místo

Projekt bude probíhat každé pondělí v červenci a srpnu, tj. celkem 9 dní. Na letní prázdniny je naplánován proto, že nízkoprahový klub má v tomto období omezenou otevírací dobu. Aktivity budou probíhat v klubu zařízení NZDM EZRA Osoblažsko na adrese Na Náměstí 103, Osoblaha a v osoblažském parku (800 m, tj. 10 min pěšky od klubu).

Přihlášky

Přihlášky (viz Příloha 1) budou připravené zvlášť pro každý den, aby pracovníci klubu měli přehled a jistotu, který zájemce dorazí, a také z důvodu plánování aktivit i potřebných pomůcek. O projektu budou zájemci informováni ještě před prázdninami v zařízení, navíc bude na nástěnce v klubu vyvěšen plakát (viz Příloha 2), který klade za cíl zájemce oslovit a informovat. Maximální počet účastníků na den je stanoven na 20 osob. V případě velkého zájmu účastníků o daný den je rozhodující pořadí, ve kterém účastníci svou přihlášku odevzdali, přičemž se zároveň jedná o jediný rozhodující faktor.

Personální zabezpečení projektu

Projektu se budou účastnit dvě pracovnice NZDM EZRA Osoblažsko a jeden dobrovolník pomáhající v klubu, který bude připraven v případě nutné výpomoci.

Obecná charakteristika programu

Program začíná každý den v 9:00 dopoledním programem, který končí ve 11:30, kdy se účastníci odeberou domů na oběd a odpočinek. Ve 13:00 začíná odpolední program, který probíhá do 16:00. Výletní dny budou mít jiný časový rozvrh. Tento rozvrh bude přizpůsoben na míru konkrétnímu dni a programu i s ohledem na lokaci cíle. Místo aktivity se vždy účastníci dozví den předem, případně před obědovou pauzou, jedná-li se o aktivitu v odpoledním programu.

Účastníci budou motivováni hodnotnou odměnou, kterou mohou získat sbíráním mincí a pohlednic z každého světadílu. Mince získají za své výtvořky či výhry v aktivitách. Pohlednice se získávají za účast na daném dni. Poslední den projektu proběhne vyhodnocení a nejlepší tři sběrači mincí budou odměněny hodnotnou cenou – 3. místo permanentka na koupaliště v Osoblaze, 2. místo společenská hra a 1. místo bezdrátová sluchátka. Ten, kdo získá pohlednice ze všech světadílů bude odměněn poukázkou v hodnotě 200 Kč na nákup v internetovém obchodě s elektronikou. Navíc výherci k cenám dostanou ještě diplom (viz Příloha 3). Všichni účastníci projektu získají osvědčení o absolvování (viz Příloha 4). Ostatní jedinci, kteří nevyhrají žádnou cenu, obdrží sladkost jako cenu útěchy.

Odměny jsou pro tuto cílovou skupinu zvoleny záměrně, jelikož z různých důvodů nemají možnost vlastnit hodnotnější předměty, čímž se věcné ceny stávají zdrojem vysoké vnější motivace. Zároveň je také důležité pracovat s vnitřní motivací, čehož je dosahováno zapojením

různých druhů činností, které si kladou za cíl děti rozvíjet i je zabavit. Dalším prvkem motivace je soutěžení mezi sebou právě ve sbírání mincí i pohlednic, účastníci jsou tímto motivováni účastnit se celého projektu.

V úvodu programu budou stanovena pravidla projektu týkající se místa setkání, přihlášek a také pravidla, které obecně platí v klubu – nenosit ostré předměty, návykové látky apod. Dále budou vysvětleny informace ohledně sbírání pohlednic, sběr mincí a vyhlášení vítězů.

Každý den před začátkem programu proběhne krátká prezentace o délce cca 15 minut o konkrétním světadílu, kde se účastníci dozví různé informace. Tato prezentace se bude snažit dětem přiblížit tamní kulturu, ukázat jim typická jídla, státy nacházející se na daném světadílu, zvířata na něm žijící nebo zajímavosti pojící se s daným světadílem. Na konci každého dne proběhne jednoduchý kvíz na tabletech prostřednictvím internetové aplikace Kahoot, která otestuje, co si děti o probíraném tématu zapamatovaly.

3.3 Harmonogram

	1. den	2. den	3. den	4. den	5. den	6. den	7. den	8. den	9. den
9:00 – 11:30	úvod EVROPA přednáška 1. aktivita 2. aktivita	výlet do zoo	AFRIKA přednáška 6. aktivita 7. aktivita 8. aktivita	AMERIKA přednáška 11. aktivita 12. aktivita	Laser Game	ASIE přednáška 16. aktivita 17. aktivita 18. aktivita 19. aktivita	AUSTRÁLIE ANTARKTIDA přednáška 24. aktivita	výlet na kolech	V Y H O D N O C E N Í
13:00 – 16:00	3. aktivita 4. aktivita 5. aktivita kvíz		9. aktivita 10. aktivita kvíz	13. aktivita 14. aktivity 15. aktivita kvíz		20. aktivita 21. aktivita 22. aktivita 23. aktivita kvíz	25. aktivita 26. aktivita 27. aktivita 28. aktivita kvíz		

Tabulka 2: Přehledný harmonogram celého projektu

1. DEN – Evropa

Dopolední program 9:00–11:30

Úvod do projektu

Na začátku programu pracovníci vysvětlí pravidla (podávání přihlášek) a také celé téma projektu. Účastníci se dozví, jak sbírat pohlednice a mince. Budou zodpovězeny případné otázky.

Časová dotace: 15 minut

Aktivita č. 1 – Seznamovací hra

Cíl: Účastníci se vzájemně seznámí a zapamatují si svá jména.

Pomůcky: klubíčko vlny

Časová dotace: 30 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Hra probíhá v kruhu. Principem hry je říct své jméno a oblíbenou aktivitu. Účastníci si různě hází klubíčko vlny, kdo jej dostane řekne své jméno a oblíbenou činnost. Takto hra pokračuje, než se klubíčko dostane k poslednímu účastníkovi. Aktivitu zopakujeme ještě jednou, ale v jiném pořadí.

Reflexe: Reflexí této aktivity bude smotávání klubíčka, kdy jedinec při každém hodu řekne jméno toho, komu klubíčko hodí. Důležité je zde reflexi provést po každém kole této aktivity, jelikož při opakování dochází k házení klubka tomu, kdo jej danému účastníku hodil v první části této aktivity. Klubko se tedy postupně namotává. Tímto postupem dojde zároveň k ověření naplnění cíle aktivity.

Aktivita č. 2 – Tvorba vlajek

Cíl: Účastníci rozvinou svou jemnou motoriku a posílí kreativitu. Účastníci si osvojí základy týmové spolupráce. Účastníci identifikují vlajku a spojí ji s konkrétním státem.

Pomůcky: papíry A2, barvy, fixy, barevné papíry, nůžky, lepidlo, předlohy (viz Příloha 5)

Časová dotace: 1,5 hodiny

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci budou rozděleni do 4 skupin a dostanou pomůcky. Cílem je vytvořit vlajku jakéhokoliv evropského státu podle dostupné předlohy. Následně bude nejlepší vlajka vyhodnocena a každý výherce ze skupiny dostane minci.

Reflexe: Po aktivitě bude následovat přiřazování vlajek a států, kde si ověříme, zda si účastníci pamatují, která vlajka patří konkrétním státům. Na závěr se řešení aktivity zkontroluje a popřípadě opravíme špatně přiřazené.

Odpolední program 13:00–16:00

Aktivita č. 3 – Pétanque

Cíl: Účastníci porozumí základním pravidlům hry. Účastníci rozvinou hrubou motoriku. Účastníci si osvojí základy týmové spolupráce.

Pomůcky: herní souprava na pétanque (dřevěná kulička, kovové koule)

Časová dotace: 1 hodina

Místo: park

Průběh: Účastníkům jsou vysvětlena pravidla hry a následně jsou rozděleni do skupin po třech. Každý hráč má k dispozici tři koule, cílem je umístit kouli co nejbližší k cíli, který představuje dřevěná kulička, hráči se v házení koulí střídají. Tým, který jako první získá 13 bodů, vyhrává. Jedinci vítězného týmu budou odměněni mincí.

Zdroj aktivity: (Decathlon [online])

Reflexe: Reflexe bude probíhat prostřednictvím aktivity předávání koule v kruhu, přičemž mluví pouze ten, kdo má kouli u sebe. Každý účastník zhodnotí hru svými slovy, zda hru znal a co bylo na hře nejtěžší.

Aktivita č. 4 – Kubb

Cíl: Účastníci porozumí základním pravidlům hry. Účastníci si procvičí hrubou motoriku a přesnost hodů.

Pomůcky: herní souprava Kubb – dřevěné kubby (hranoly), dřevěné kolíky, dřevěný král

Časová dotace: 1 hodina

Místo: park

Průběh: Na začátku aktivity jsou vysvětlena pravidla hry a vytvořeny dvě nové skupiny. Cílem hry je postupně svrhnout všechny kubby (dřevěné hranoly) pomocí vrhacích kolíků. Poté, co jsou kubby svrženy, je cílem týmu srazit krále uprostřed (velký dřevěný hranol). Tým, který srazí kubby i krále vyhrává. Každý jedinec z vítězného týmu opět získá minci.

Otázky na reflexi: Reflexe bude probíhat předáváním kolíku, přičemž mluví jen ten, kdo má kolík u sebe. Účastníci zhodnotí aktivitu svými slovy, zda hru znal nebo jestli jim dělalo problém pochopit pravidla.

Aktivita č. 5 – Španělská kuchyně

Cíl: Účastníci definují typické španělské jídlo tapas. Účastníci se učí přijímat a respektovat rozhodnutí ostatních. Účastníci zhodnotí a porovnají připravené pokrmy.

Pomůcky: bagety, salám, šunka, sýr, zelenina, ovoce, oříšky, nože, talíře, misky, vidličky

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci jsou rozděleni do dvojic. Cílem aktivity je připravit podle své fantazie a chuti španělské tapas neboli malé pohoštění, které je hned konzumováno. Pracovníci zhodnotí hotová jídla a vyberou to nejoriginálnější. Výherní dvojice bude odměněna mincí.

Reflexe: Reflexí bude popis svého připraveného jídla a ochutnávání pokrmů ostatních. Následně se účastníci své pokrmy zhodnotí tak, že proběhne hlasování o nejchutněji připravené jídlo. Nakonec se uspořádá diskuse, kde se děti podělí o své zkušenosti ohledně vaření a pokrmů typických pro evropské země.

Kvíz o Evropě prostřednictvím aplikace Kahoot.

2. DEN – Výlet do zoologické zahrady

Cíl: Účastníci ocení získané zážitky z výletu do zoologické zahrady. Účastníci si zapamatují alespoň tři africká zvířata.

Časová dotace: 6 hodin

Místo: zoologická zahrada v Ostravě

Průběh: Sraz je v 8:45 v klubu, dětem jsou rozdány svačiny na cestu a v 9:00 následuje odjezd soukromým autobusem. Na místě jsou účastníci rozděleni do skupin podle věku, děti starší 12 let se mohou pohybovat v zoo samostatně, děti mladší 12 let budou ve skupině s pracovníky. V 10:30 následuje rozchod na 2 hodiny. Úkolem bude si zoo projít a prostřednictvím informačních tabulek zjistit, která zvířata pocházejí z Afriky a zjistit si o nich alespoň 2 informace, protože Africe je zasvěcen následující den projektu. Ve 12:30 se všichni sejdou na domluveném místě, kde dojde ke sdělení zážitků a dojmů. V 13:00 je odjezd domů a plánovaný příjezd je kolem 14:30.

Reflexe: Následující den projektu, který je zaměřen na africký kontinent, proběhne zároveň brainstorming, který bude sloužit jako reflexe prožitého výletu.

3. DEN – Afrika

Dopolední program 9:00–11:30

Aktivita č. 6 – Brainstorming, brainwriting (reflexe na výlet do ZOO)

Cíl: Účastníci vyjmenují zážitky z výletu. Účastníci vytvoří seznam alespoň tří afrických zvířat.

Pomůcky: papíry, tužka

Časová dotace: 10 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníkům jsou vysvětleny metody brainstorming a brainwriting, poté jsou zadána témata: výlet do zoo, africká zvířata. Účastníci musí vymyslet co nejvíce slov, která se jim

v souvislosti se zadanými tématy asociují. Dále musí napsat alespoň tři africká zvířata, která v zoo viděli.

Aktivita č. 7 – Tvorba afrických masek

Cíl: Účastníci rozvinou jemnou motoriku. Účastníci se seznámí s tradičními prvky africké kultury.

Pomůcky: papír A4, barevné provázky, korálky, fixy, pastelky, barvy, děrovačka, lepidlo, nůžky, dlouhý přírodní provaz

Časová dotace: 1,5 hodiny

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci mají k dispozici pomůcky. Cílem aktivity je vytvořit africkou masku na obličej podle své fantazie a africkou sukni z provázků. Každý pracuje individuálně. Nejlepší maska bude ohodnocena mincí.

Reflexe: Reflexí bude zkouška vytvořených masek a odhlasována nejlepší maska. Následuje diskuse, ve které se účastníci zamyslí, zda se v nějaké oblasti České republiky nosí typické oblečení (kroje apod.), které souvisí s kulturou.

Aktivita č. 8 – Africká pantomima

Cíl: Účastníci porozumí významu pantomimy. Účastníci vyjádří emoce prostřednictvím činnosti, kterou mají předvést. Účastníci demonstrují zadaný úkon pracovníkem.

Pomůcky: žádné

Časová dotace: 25 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Aktivita probíhá v kruhu. Bude určen dobrovolník, který má prostřednictvím pantomimy předvést činnosti týkající se Afriky (například: africký tanec, africké zvíře, lov,

sběr plodů). Nesmí používat verbální projev. Kdo činnost uhádne, jde do kruhu předvádět další, aktivita pokračuje do vystřídaní všech účastníků.

Zdroj aktivity: (Novotný, 2016)

Reflexe: Reflexí bude jedním slovem shrnout své pocity a myšlenky ohledně aktivity. Pokud jedinec nevymyslí jedno slovo, může použít jednu větu. Kdo bude chtít může své slovo či větu rozvinout.

Odpolední program 13:00–16:00

Aktivita č. 9 – Africké tance

Cíl: Účastníci aplikují poznatky ze zhlédnutého videa. Účastníci si vyzkouší základní kroky afrických tanců. Účastníci se seznámí s africkým hudebním nástrojem.

Pomůcky: vyrobené masky z předchozí aktivity, tři africké bubny djembe

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Aktivita začne ukázkami videí afrických tanců. Následně je vytvořen kruh, do kterého si stoupne jeden dobrovolník. Třem účastníkům jsou rozdány africké bubny djembe, na které účastníci projektu do rytmu bubnují, bubny si během aktivity mezi sebou prostřídají. Za doprovodu afrických písní a bubnů předvádí dobrovolník v kruhu pohyby a ostatní ho napodobují. Takto se vystřídají všichni účastníci i pracovníci.

Reflexe: Reflexe bude probíhat formou diskuse, účastníci jsou rozděleni do dvojic a navzájem si sdělí své pocity a myšlenky ohledně aktivity. Po chvíli se všichni posadí do kruhu a každý z dvojice sdělí zjištěné informace od druhého člena dvojice.

Aktivita č. 10 – Stavění chýše

Cíl: Účastníci rozvinou motorické dovednosti při stavění chýše. Účastníci si osvojí dovednosti týmové spolupráce a komunikace. Účastníci dokážou popsat proces stavění chýše.

Pomůcky: přírodní materiály, provaz

Časová dotace: 1,5 hodiny

Místo: park

Průběh: Aktivita bude probíhat v malém místním lesoparku. Účastníci budou rozděleni do skupin po čtyřech a cílem bude postavit z přírodních materiálů zmenšeninu africké chýše podle své fantazie. Na konci aktivity proběhne popis výtvorů s reflexí účastníků a následně vyhodnocení nejpovedenější chýše pracovníky. Výherci budou odměněni mincí.

Reflexe: V rozdělených skupinkách dostanou účastníci 5 minut, kdy budou společně diskutovat o aktivitě. Úkolem bude zamyslet se nad tím, jaké překážky museli při stavbě překonat, které části chýše byly nejtěžší a co by na své chýši změnili, zda bylo jednoduché se ve skupině domluvit, jak chýši postaví. Poté každá skupinka představí a popíše postup stavění svého díla ostatním skupinám a sdělí také svou reflexi.

Kvíz o Africe prostřednictvím aplikace Kahoot.

4. DEN – Severní a Jižní Amerika

Dopolední program 9:00–11:30

Aktivita č. 11 – Výroba indiánů

Cíl: Účastníci dokážou definovat pomůcky použité na přípravu postavičky. Účastníci rozvinou kreativitu a tvořivost. Účastníci zrekonstruují postavičku indiána z dostupných pomůcek.

Pomůcky: papír A4, barevné papíry, barvy, fixy, pastelky, barevné peří, korálky, kartony, polystyrenové koule, špejle, šablony na tělo indiána, kožený provázek, kousek umělé kůže

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci mají k dispozici pomůcky a cílem aktivity je vytvořit z dostupných materiálů postavičku indiána. Každý pracuje individuálně. Nejpovedenější indián bude odměněn mincí.

Reflexe: Po aktivitě proběhne výstava vyrobených postaviček. Každý účastník popíše svého indiána, dále popíše, jaké pomůcky využil a jak probíhal postup tvorby. Ostatní si mohou připravit jednu otázku, na kterou se zeptají. Nakonec proběhne hlasování pomocí papírků, který každý přidá k postavičce, která se mu líbila nejvíc.

Aktivita č. 12 – Střelba z luků

Cíl: Účastníci dokážou popsat svými slovy, jak používat luk a šíp. Účastníci si vyzkouší střelbu z luku.

Pomůcky: luk, šípy, terč, provaz

Časová dotace: 1,5 hodiny

Místo: park

Průběh: Účastníkům je převedeno správné používání luku a šípů. Každý má možnost si vyzkoušet vystřelit z luku. Po cvičení následuje soutěž o nejlepšího střelce. Účastníci se postaví na čáru z provazu a cílem je trefit terč, povoleny jsou tři pokusy. Nejlepší střelec bude odměněn mincí.

Reflexe: Reflexe bude probíhat v kruhu. Pracovník se zeptá konkrétního účastníka na otázku a podá mu šíp, mluví pouze ten, kdo má šíp v ruce. Pokud účastník nebude vědět nebo nebude chtít odpovídat, může se přihlásit dobrovolně někdo jiný.

Otázky: „Jak bys tuto aktivitu popsal/a svým kamarádům?“ „Jak ses cítil/a, když jsi neuspěl/a a šíp nezasáhl terč? Jak ses cítil/a, když byl terč zasažen?“ „Byla tato aktivita pro tebe náročná nebo zábavná?“ „Co ti tato aktivita ukázala o tvých schopnostech a o tom, jak je můžeš zdokonalit?“

Odpolední program 13:00–16:00

Aktivita č. 13 – americká hra Cornhole

Cíl: Účastníci porozumí základním pravidlům hry. Účastníci by měli být schopni dodržet zásady fair play hry a respektovat pravidla hry. Účastníci si osvojí základní techniky hry.

Pomůcky: hrací set Cornhole (látkové plněné pytlíky, dřevěné vyvýšené prkno s dírou na konci)

Časová dotace: 1 hodina

Místo: park

Průběh: Účastníkům jsou vysvětlena pravidla a následuje rozdělení do dvou skupin. Cílem hry je látkovým pytlíkem trefit díru ve vyvýšeném prkně. Každý hráč má čtyři pokusy, pokud trefí díru získává 3 body, pokud trefí pouze desku získává 1 bod. Družstvo zvítězí v moment zisku 21 bodů. Všichni členové vítězného týmu získají minci.

Reflexe: Reflexe bude probíhat formou diskuse ve skupinkách, poté se všichni posadí do kruhu a každý mluvčí za skupinu shrne o čem diskutovali. Zadaná témata: pochopení pravidel, týmová spolupráce, zlepšení techniky hry.

Zdroj aktivity: (Czech Cornhole [online])

Aktivita č. 14 – Lov medvěda

Cíl: Účastníci si procvičí přesnost a koordinaci při hodů míčem na soupeře. Účastníci navrhnou možné způsoby strategie ulovení medvěda.

Pomůcky: plyšový medvěd, gumové míče, provazy

Časová dotace: 30 minut

Místo: park

Průběh: Účastníkům jsou vysvětlena pravidla a následuje rozdělení do dvou skupin – na obránce a lovce. Cílem hry je získat medvěda, který je umístěn v herním poli. Lovci vyráží na lov medvěda do herního pole, úkolem obránce je trefit míčem lovce, aby medvěda nezískal. Pokud někdo z lovců medvěda uloví, role se vymění. Ten, kdo medvěda získá za nejkratší čas vyhrává. Hraje se na 3 vítězné body. Účastníci výherního družstva získávají mince.

Zdroj aktivity: (Zpěváková a kol., 2008)

Reflexe: Reflexe bude probíhat pomocí techniky nedokončené věty: „Ve hře mi nejlépe šlo...“, „Příště se zaměřím na...“, „Chci se ocenit za...“, účastníci mají za úkol vybrat si jednu z těchto vět a zhodnotit hru.

Aktivita č. 15 – Výroba piňaty

Cíl: Účastníci se seznámí s mexickou tradicí. Účastníci jsou schopni manipulovat s pomůckami. Účastníci se učí přijímat názory ostatních.

Pomůcky: kartony z krabic, barevné krepové papíry, lepidlo, nůžky, barevné papíry, různé ozdoby, korálky, třpytky, bonbóny, lízátka, žvýkačky, kartičky na reflexi

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci budou rozděleni do skupin po čtyřech. K dispozici mají pomůcky a úkolem bude vytvořit piňatu, kterou naplní sladkostmi. Vyrobené piňaty použijeme na posledním dni, kdy si je děti rozbijí.

Reflexe: Před účastníky položíme kartičky se smajlíky různých emocí. Každý účastník si vybere jednu, která vystihuje jeho pocity při průběhu činnosti. Popíše, jak se cítil ve skupině, zda byl přínosný, nebo spíše přihlížel, jestli je ze svého výrobku šťastný, či nikoliv.

Kvíz o Severní a Jižní Americe prostřednictvím aplikace Kahoot.

5. DEN – Výlet na Laser Game

Cíl: Účastníci se seznámí s laser game. Účastníci ocení zážitky získané z výletu.

Časová dotace: 4 hodiny

Místo: Laser game Dubnice

Průběh: V 9:00 je odjezd soukromým autobusem. Na místě jsou účastníci rozděleni do skupin, aby byly skupiny vyvážené věkově i podle pohlaví. Účastníci si následně podle instrukcí obléčou vesty s laserovou zbraní. Jedna hra trvá 15 minut a každá skupina bude hrát dvě kola

hry. Mezi hrami bude pauza na občerstvení. Kolem 12. hodiny následuje odjezd domů a ve 13:00 je plánovaný příjezd.

Reflexe: Účastníci zpětnou vazbu podají formou příběhu, kdy popíše svými slovy celý výlet počínaje cestou do cíle výletu, průběh hry a také cestu domů. Zkusí si vzpomenout na jeden pozitivní a negativní moment výletu.

6. DEN – Asie

Dopolední program 9:00–11:30

Aktivita č. 16 – Origami

Cíl: Účastníci dokážou popsat pojem origami. Účastníci si vyzkouší složit origami s pomocí pracovníka.

Pomůcky: barevné papíry, návody na skládání origami, nůžky

Časová dotace: 45 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Cílem aktivity je složit origami podle předlohy. Pracovníci se dopředu naučí skládat alespoň dvě origami. Poté jsou účastníkům rozdány pomůcky a za pomoci pracovníků podle předlohy poskládají origami. Nejpovedenější skládačky budou zařazeny do soutěže, následně budou všichni hlasovat a vítěz vyhraje minci. Účastníci si mohou poskládat i například klasickou vlaštovku či čepici, můžeme případně vyhlásit další soutěž v létání vlaštovek do dálky a vítěz může vyhrát opět minci.

Reflexe: Reflexe bude probíhat v kruhu. Každý účastník dostane nafukovací balón a nafoukne jej tak, jak moc bylo podle něj těžké složit origami. Následně každý popíše svůj výtvar a ukáže, jak nafoukl balón. Mohou také okomentovat, proč takto balón nafoukli.

Aktivita č. 17 – Čínské jméno

Cíl: Účastníci se seznámí se znaky čínské abecedy. Účastníci zpřesňují jemnou motoriku prostřednictvím psaní znaků.

Pomůcky: čínská abeceda, dřevěná cedulka, černý fix, tužky, kámen

Časová dotace: 45 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Cílem aktivity je na dřevěnou destičku napsat své jméno v čínském jazyce. K dispozici mají účastníci pomůcky a podle znaků čínské abecedy si složí své jméno, které napíšou na destičku. Destičky si mohou podle své fantazie vybarvit či jinak ozdobit. Na konci aktivity si každý zkusí své jméno vyslovit v čínštině.

Reflexe: Reflexe probíhá v kruhu pomocí mluvícího předmětu (kámen). Mluví pouze ten, kdo má kámen v ruce. Každý účastník sdělí, jestli se mu jeho čínské jméno líbí, zda by si nechal své původní, nebo nové čínské a také okomentuje, jestli pro něj psaní bylo těžké, nebo ne.

Aktivita č. 18 – Mandalý

Cíl: Účastníci identifikují základní symbol indického náboženství. Účastníci si vyzkouší vytvořit vlastní mandalu a rozvinout kreativitu a fantazii.

Pomůcky: přírodní materiály

Časová dotace: 30 minut

Místo: park

Průběh: Cílem aktivity je vytvořit mandalu z přírodních materiálů. Každý pracuje individuálně, na konci aktivity bude vyhlášena nejpovedenější mandala a vítěz bude odměněn mincí.

Reflexe: Reflexe proběhne tak, že každý účastník popíše svou mandalu a zkusí říci: proč si vybral tyto přírodniny, jestli pro něj kreativní aktivita byla těžká, nebo snadná a jestli rád vytváří kreativní činnosti.

Aktivita č. 19 – Sumo zápasy

Cíl: Účastníci se seznámí s prvky tradičního japonského bojového sportu. Účastníci jsou schopni respektovat pravidla hry.

Pomůcky: provaz

Časová dotace: 30 minut

Místo: park

Průběh: Účastníci jsou rozděleni do skupin podle věku a postavy, aby si byli co nejvíce rovni. Následně jsou vysvětlena pravidla hry a utvořen kruh z provazu. Cílem hry je soupeře vytlačit silou z kruhu. Vítěz každého zápasu bude odměněn mincí.

Zdroj aktivity: (Zpěváková a kol, 2008)

Reflexe: Účastníci jsou rozděleni do dvou skupin podle věku – mladší a starší. Ve skupinách budou diskutovat o svých pocitech, dojmech apod., které zažívali během celé aktivity. Poté se vytvoří kruh, kdy jeden člen z každé skupinky řekne jednu věc, o které diskutovali.

Odpolední program 13:00–16:00

Aktivita č. 20 – Čajovna a meditace

Cíl: Účastníci poznají možné způsoby relaxace.

Pomůcky: sypané čaje, konvičky, hrnky, meditační hudba

Časová dotace: 40 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Jeden z pracovníků si dopředu nastuduje základy meditace. Účastníci si sami zkusí připravit čaj. Poté je vytvořen kruh, kde je čaj popíjen a pracovník povídá o meditaci. Následuje meditační rituál, kdy je účastníkům puštěna hudba a pracovník vede krátkou meditaci.

Reflexe: Reflexí bude namalovat obrázek sám sebe, jak relaxuje. Následně každý popíše svůj obrázek a sdělí ostatním, jak rád odpočívá.

Aktivita č. 21 – Sushi

Cíl: Účastníci identifikují základní suroviny na přípravu sushi. Účastníci si osvojí základní techniky přípravy sushi.

Pomůcky: ingredience na sushi, souprava na tvorbu sushi, čínské hůlky

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci jsou rozděleni do dvojic a dostanou pomůcky. Pracovníci účastníkům předvedou, z čeho se sushi skládá a jak se balí. Cílem aktivity je zkusit si zabalit sushi a následně jej ochutnat. Účastníci mají také možnost vyzkoušet si jíst pomocí čínských hůlek.

Reflexe: Reflexí bude krátká hraná scénka, kdy jeden dobrovolník z řad účastníků představuje čínského kuchaře a další dobrovolník představuje návštěvníka restaurace a ptá se na otázky typu: „Co se dává do sushi?“, „Jak se sushi připravuje?“, „Jak se sushi konzumuje?“. Ostatní účastníci mohou doplnit další otázky či odpovědi.

Aktivita č. 22 – Gejša

Cíl: Účastníci popíší základní prvky líčení pro gejšu. Účastníci dokážou použít barvy na tvář a rozvíjí tak fantazii a kreativitu.

Pomůcky: barvy na tvář, předloha gejši (viz Příloha 6)

Časová dotace: 30 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Účastníci se rozdělí do dvojic a dostanou pomůcky. Cílem aktivity je se ve dvojicích navzájem nalíčit jako gejša. Nejpovedenější namalovaná gejša bude odměněna mincí.

Zdroj aktivity: (Brabcová, Žalmanová a kol, 2015)

Reflexe: Dvojice představí své výtvořky a zhodnotí spolupráci. Popíší také postup při líčení, dále jestli použili nějaké techniky a co by popřípadě udělali příště jinak. Následně proběhne hlasování o nejpovedenější gejšu.

Aktivita č. 23 – Rýžové pole

Cíl: Účastníci si vyzkouší poznat předměty poslepu a rozvíjí své smyslové vnímání. Účastníci identifikují skryté předměty.

Pomůcky: rýže, velká nádoba, předměty (klíč, mince, kancelářská spona, prsten, provázek, gumička, bonbón, sirka, hrací kostka, lískový oříšek)

Časová dotace: 30 minut

Místo: prostory klubu

Průběh: Z rýže a nádoby je vytvořeno rýžové pole, do kterého jsou schovány výše uvedené předměty. Účastníci jsou rozděleni do dvou skupin a cílem aktivity je rozpoznat po hmatu předmět schovaný v rýži. Každý účastník vyběhne k nádobě a po hmatu musí uhodnout jeden z předmětů. Pokud uhádne správně, vrací se k týmu a vybíhá další. Až dojde k rozpoznání všech předmětů, je hra u konce. Vítězný tým je odměněn mincí pro každého člena.

Reflexe: Zpětnou vazbou si nabere do misky tolik rýže, jak moc bylo pro účastníka těžké rozpoznat předměty pouze po hmatu. Následně se pracovník zeptá účastníků na otázky: „Který předmět bylo nejtěžší rozpoznat?“, „Jaké máme další smysly kromě hmatu?“, „Jaký smysl je podle tebe nejdůležitější?“

Kvíz o Asii prostřednictvím aplikace Kahoot.

7. DEN – Austrálie a Antarktida

Dopolední program 9:00–11:30

Aktivita č. 24 – Putování po Austrálii

Cíl: Účastníci si vyzkouší různé úkoly na téma Austrálie. Účastníci ocení získané zkušenosti z oblasti základů práce v týmu. Účastníci si osvojí základy orientace podle mapy.

Pomůcky: jutové pytle, síta na rýžování zlata, kuličky zlaté barvy, kartičky se zvířaty, mapa se stanovišti (viz Příloha 7)

Časová dotace: 2 hodiny

Místo: Osoblaha

Průběh: Jsou vytvořeny 4 stanoviště s aktivitami. Účastníci budou rozděleni do skupin, dostanou mapu stanovišť a papírek se seznamem aktivit. Na každém stanovišti poté dostanou razítka za splnění úkolu. Cílem aktivity je projít všechny stanoviště a splnit úkoly. Prvním stanovištěm jsou klokani, kde je úkolem týmu skákat v pytlích po celém vyznačeném úseku. Druhým stanovištěm je rýžování zlata v řece. Účastníci budou mít k dispozici síta na rýžování a pokusí se najít zlaté kuličky v písku a mezi kamínky. Všichni se vystřídají, aby si každý aktivitu vyzkoušel. Třetím stanovištěm jsou kartičky zvířat. Zde je úkolem celého týmu společně vybrat alespoň 5 zvířat, které žijí pouze v Austrálii. Čtvrtým stanovištěm je honba za koalou. Cílem této aktivity je najít ukrytou koalou v lese. Jsou zde také přítomni psi dingo (pracovníci), kteří mohou účastníky lapit při hledání koaly. Kdo bude chycen, vypadává ze hry. Až účastníci projdou všechna stanoviště, vrátí se do klubu, kde na ně bude čekat jeden pracovník, který zkontroluje, zda mají čtyři razítka. Po návratu všech skupin proběhne vyhodnocení. Pokud měly skupiny čtyři razítka, každý člen dostane minci. Následně proběhne reflexe celé hry.

Reflexe: Reflexe proběhne pomocí kartiček smajlíků, kdy si každý účastník vybere dva smajlíky, jeden představuje pocity ráno před hrou a druhý po skončení. Úkolem je popsat, jak se cítili před a po hře, dále každý může sdělit své pocity, jaká aktivita jej nejvíce bavila a také, jak se jim pracovalo ve skupině s mapou, zda bylo těžké najít stanoviště či nikoliv.

Odpolední program 13:00–16:00

Aktivita č. 25 – Soutěž na bobech

Cíl: Účastníci rozvinou hrubou motoriku. Účastníci dokážou spolupracovat a komunikovat ve dvojici.

Pomůcky: boby 3x

Časová dotace: 30 minut

Místo: park

Průběh: Účastníci jsou rozděleni do dvojic. Cílem aktivity je dotáhnout kamaráda na bobech do cíle. Vždy proti sobě soutěží tři dvojice. Dvojice, která vyhraje, postupuje do semifinále, kde se utká s další dvojicí. Poté bude finále, kde se utkají dvě nejlepší dvojice. Výherci budou odměněni mincí.

Reflexe: Reflexe bude probíhat v kruhu prostřednictvím metody mluvícího předmětu (kámen). Mluví pouze ten, kdo má kámen v ruce. Účastníci zhodnotí hru svými slovy, zmíní, jak probíhala práce ve dvojici, zda je něco, co by příště udělali jinak a na závěr řeknou číslo (1 – nejméně, 10 – nejvíce), jak moc byla aktivita náročná.

Aktivita č. 26 – Ledovce

Cíl: Účastníci aplikují získané dovednosti z oblasti týmové spolupráce. Účastníci navrhnou možné strategie řešení hry.

Pomůcky: papíry A4, míček na reflexi

Časová dotace: 30 minut

Místo: park

Průběh: Účastníci jsou rozděleni do dvou skupin. Cílem aktivity je dostat se z jedné strany na druhou pouze za pomoci papírů, které představují ledovce a nikdo nesmí stoupnout vedle, jinak by se utopil v ledovém moři. Úkolem účastníků je vždy vymyslet strategii přežití moře, aniž by do něj spadli. V první úrovni mají účastníci celkem 6 papírů, pokud nemají problém projít, pracovník zvýší obtížnost hry a odebere jeden papír. Takto bude pokračovat, až účastníkům zůstane co nejméně papírů, po kterých půjde moře překonat. Účastníci nejrychlejší skupiny získají minci.

Reflexe: Reflexe bude probíhat v kruhu, ve kterém se pracovník bude ptát na různé reflektivní otázky ohledně týmové spolupráce, protože ta je klíčová při této aktivitě. Pracovník vysloví otázku a někomu hodí míček. Odpovídá pouze ten, komu je míček hozen, pokud jedinec neví, může se přihlásit někdo jiný.

Otázky zní: „Byl/a jsi spokojen/a s tím, jak vám šla spolupráce?“, „Jaké výzvy jste museli překonat během této aktivity?“, „Jaká byla tvoje role v týmu? Cítil/a jsi se v ní pohodlně?“,

„Co byste změnili, aby byla spolupráce ještě lepší?“, „Jak jste řešili neshody a konflikty během této aktivity? Byli jste schopni najít společné řešení?“, „Jaké jsou tvoje silné stránky v týmové práci a na čem bys mohl/a ještě zapracovat?“

Aktivita č. 27 – Výroba eskymácké vesnice

Cíl: Účastníci rozvinou tvořivost a jemnou motoriku. Účastníci dokážou použít dostupné pomůcky. Účastníci se učí přijímat a respektovat názory ostatních. Účastníci dokážou zhodnotit spolupráci v týmu.

Pomůcky: kartón 1x1m, papíry, lepidlo, nůžky, špejle, korálky, tavící pistole, vata

Časová dotace: 1 hodina

Místo: prostory klubu

Průběh: Cílem aktivity je postavit na kartónu eskymáckou vesnici z dostupných pomůcek. Účastníci jsou rozděleni do skupinek a společně vytvoří eskymáckou vesnici, která bude obsahovat domečky, iglú i postavičky Eskymáků. K dispozici bude také tavná pistole, se kterou pracují pouze pracovníci. Nejpovedenější vesnička bude odměněna mincí, kterou získá každý ze skupiny.

Reflexe: Každá skupina po aktivitě představí svůj výtvar, popíše jej a zhodnotí, jak se jim ve skupině pracovalo. Po krátké prezentaci výrobků následuje reflektivní aktivita, kdy každý účastník napíše anonymní větu na papírek. Ve větě popíše své pocity ohledně aktivity, papírek odevzdá pracovníkům a ti je poté nahlas přečtou, kdo bude chtít, může se přihlásit a svou větu dále rozvinout.

Aktivita č. 28 – Tající kra

Cíl: Účastníci rozvinou hrubou motoriku a postřeh.

Pomůcky: prostěradlo, hudba

Časová dotace: 30 minut

Místo: prostory klubu, míček

Průběh: V místnosti je rozloženo prostěradlo, které představuje tající ledovou kru. Účastníci se pohybují za doprovodu hudby okolo prostěradla, jakmile se hudba zastaví, cílem je se co nejrychleji dostat na ledovou kru. Jedinec, který se již na kru nevejde, vypadává ze hry. Pracovník prostěradlo o kousek zmenší a pouští hudbu. Takto aktivita pokračuje, než je prostěradlo tak malé, že se na něj vejde pouze jeden účastník, který je nejrychlejší a vyhrává celou aktivitu. Výherce získá minci. Aktivita se může případně několikrát opakovat.

Zdroj aktivity: (Novotný, 2010)

Reflexe: Reflexe probíhá prostřednictvím metody mluvící předmět (míček), kdy mluví pouze ten, kdo drží míček. Po kruhu si budou všichni podávat míček a každý podle svých slov zhodnotí aktivitu.

Kvíz o Austrálii a Antarktidě prostřednictvím aplikace Kahoot.

8. DEN – Výlet na kolech

Cíl: Účastníci ocení získané zážitky z výletu, stejně jako přírodu, se kterou se setkají.

Pomůcky: kola, přilby, špekáčky, pečivo, nůž, papíry, tužky

Časová dotace: 4 hodiny

Místo: Osoblaha – Bohušov

Průběh: Sraz je v klubu v 8:30, kde ještě před odjezdem všichni odevzdají všechny své mince a pohlednice, aby si je pracovníci mohli spočítat a vyhodnotit vítěze. Tímto výletem je projekt zakončen. Účastníci dostanou přilbu a kolo, odjezd je v 9:00, cíl výletu je zřícenina hradu Fulštejn v Bohušově. Po příjezdu si účastníci odpočinou a po odpočinku si společně opečou špekáčky. Následuje rozdělení do skupin, úkolem každé skupiny je vymyslet fiktivní příběh, který se odehrál na hradě Fulštejn. Poté každá skupinka nahlas přečte svůj vymyšlený příběh. Kolem 12:30 je odjezd do Osoblahy.

Reflexe: Reflexe proběhne až po příjezdu z výletu. Všichni vytvoří kruh a pomocí vyprávění příběhu alespoň tři dobrovolníci popíší celý výlet. Po této aktivitě budou před účastníky

předloženy kartičky smajlíků s různými emocemi, každý si vybere jednu kartičku a popíše, proč si ji vybral.

9. DEN – Vyhlášení

Pomůcky: osvědčení o absolvování, diplomy, hlavní ceny (permanentka na koupaliště, společenská hra, vedlejší ceny (poukázky v hodnotě 200 Kč), sladké odměny (balíčky sladkostí), vyrobené piňaty

Časová dotace: 2,5 hodiny

Místo: prostory klubu

Průběh: Ráno v 9:00 se účastníci shromáždí v prostorech klubu. První budou vyhlášeni vítězové soutěže sbírání pohlednic z jednotlivých světadílů, kdy obdrží vedlejší cenu a diplom, následně budou vyhlášeni vítězové soutěže sbírání mincí, kdy obdrží hlavní cenu a diplom. Nakonec budou odměněni také ostatní účastníci balíčkem sladkostí. Po rozdávání cen bude úkolem účastníků nakreslit obrázek, kterým zhodnotí celý projekt, na závěr každý účastník obrázek přede všemi popíše a dostane osvědčení o absolvování projektu. Jako úplné zakončení si všichni účastníci zavážou oči a pokusí se rozbít piňaty, které si vyrobili.

Reflexe: Účastníci se pokusí zhodnotit celý program metodou kreslení, kdy nakreslí obrázek, který vystihuje jeho pocity z celého projektu. Poté obrázek popíšou a bude vystaven v prostorech klubu.

3.4 Technické řešení projektu

Rozpočet

Organizaci finančně podporují obce Osoblaha, Hlinka, Dívčí Hrad, Moravskoslezský kraj a Ministerstvo práce a sociálních věcí (Krákorová, osobní rozhovor). Pro realizaci projektu by byly osloveny pouze obce, které společně finančně podpoří tento projekt. Celkové náklady by činily 44 770 Kč. Každá obec by přispěla částku 15 000 Kč, která pokryje veškeré položky.

Z výše uvedených celkových nákladů by 5700 stály všechny potřebné pomůcky. Byly by pořízeny papíry, špejle, provazy, jutové pytle, emoční kartičky na reflexi, kartony, jídlo potřebné na aktivity, barvy na tvář, sypané čaje, set na sushi, hra Kubb, vata, naučné kartičky se zvířaty a další nutné pomůcky. Další položkou jsou výletní akce, které činí 22 720 Kč. Zde je započítána výpůjčka soukromého autobusu, vstupné do zoologické zahrady a na Laser Game pro děti i dospělý doprovod. Součástí ceny jsou také svačiny pro účastníky. Odměny pro účastníky neboli hodnotné ceny činí celkem 2550 Kč. Pořízeny by byly tyto odměny: společenská hra, permanentka na koupaliště, bezdrátová sluchátka, poukázky do e-shopu s elektronikou a sladkosti na výrobu sladkých balíčků. Poslední položkou je plat pro pracovníky, který je stanoven 7000 Kč pro jednoho pracovníka, tedy dohromady 14 000 Kč.

Položka	Cena (v Kč)
Pomůcky na aktivity	5 700
Výletní akce	22 720
Odměny pro účastníky	2 550
Plat pracovníkům	14 000
Celková částka	44 770

Tabulka 3: Přehledný rozpočet projektu

Legislativa

Nízkoprahové zařízení EZRA Osoblažsko dodržuje zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Dále se práce nízkoprahového zařízení odráží od Standardů kvality sociálních služeb a nedílnou součástí je Etický kodex sociálních pracovníků, kterým by se měl řídit každý sociální pracovník.

Závěr

Cílem předložené práce bylo zpracování projektu pro nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, které spadá pod organizaci Slezská diakonie. Projekt je zaměřen na trávení volného času dětí a mládeže z oblasti Osoblažska o letních prázdnin. Volný čas dětí je velmi důležitý, neboť se v tomto období formuje osobnost dítěte a to, jak volný čas tráví, dítě ovlivňuje v dalších fázích jeho života. Navíc působí jako preventivní opatření před vznikem sociálně patologických jevů, je-li tráven kvalitním způsobem.

Program prostřednictvím tématu Cesta kolem světa, nabízí dětem možné způsoby kvalitního trávení volného času. Děti mohou získat nové pozitivní zážitky a předejít nudě či bezcílnému nicnedělání, které může vést ke vzniku rizikového chování. Program je naplánován na devět dní a obsahuje pohybové, vědomostní a tvořivé aktivity, stejně jako výlety. V průběhu projektu účastníci sbírají mince a pohlednice, za které jsou na konci odměněni hodnotnými cenami. Po absolvování projektu jsou účastníci schopni pracovat v týmu, dále si rozvinou kognitivní funkce a poznají tradice, typická jídla, hry a zajímavosti konkrétních kontinentů.

Pokud by byl projekt realizován, mohou nastat hrozby v podobě nepříznivého počasí či malého zájmu účastníků. Slabou stránkou může být časová organizace, jenž nemusí vyhovovat dojíždějícím jednotlivcům, nicméně program je naplánován tak, aby co nejvíce harmonizoval s dopravní obsluhou většiny obcí, ve kterých žijí předpokládaní dojíždějící účastníci. Naopak silnou stránkou projektu je velmi pestrý a zábavný program, kde nechybí výlety, které jsou vhodné pro všechny věkové kategorie. Avšak stále může být slabinou nedostatečný zájem dětí o připravené téma.

Předložený projekt přináší zajímavý tematický program se soutěžemi o ceny, což by mohla být skvělá příležitost získat nové klienty. Pro zařízení EZRA Osoblažsko by byl velkým přínosem, jelikož v současné době obdobný program neprobíhá a zejména proto, že se zařízení nachází v sociálně vyloučené lokalitě, kde je důležité nabízet tyto služby, a především realizovat volnočasové projekty. Takové projekty jsou podstatné proto, že obsahují sportovní a zájmové činnosti, tím podporují zdravý životní styl dětí a rozvíjí sociální vztahy ve vrstevnických skupinách, zkrátka nabízí kvalitní volnočasové aktivity, které jsou nezbytnou součástí efektivní prevence.

Seznam použité literatury

Bibliografie

BĚLÍK, Václav, Stanislava SVOBODA HOFERKOVÁ a Blahoslav KRAUS, 201. *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-271-0599-1.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.

HOFBAUER, Břetislav. 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5.

PÁVKOVÁ, Jiřina, 1999. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-295-5.

PÁVKOVÁ, Jiřina, 2014. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-7290-666-6.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

VÁŽANSKÝ, Mojmir a Vladimír SMÉKAL, 1995. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-901737-9-9.

Internetové zdroje

BRABCOVÁ, Petra a Lenka ŽALMANOVÁ. *Putování Japonskem: Etapová hra – metodický materiál*[online]. 2015 [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: https://pionyr.cz/docs/ceteh/hry/etapova_hra_putovani_japonskem.pdf

CZECH CORNHOLE. Pravidla hry Cornhole. *Czechcornhole.cz* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.czechcornhole.cz/pravidla-hry>

ČECH, Tomáš. *Volný čas a způsob jeho trávení školáky v Brně* [online]. Brno, 2002 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: https://www.fce.vutbr.cz/071_volny_cas_deti. Masarykova univerzita.

ČESKO. Zákon č. 108/2006 o sociálních službách: § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. In: *Sbírka zákonu*. 2006, číslo 108. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#cast3>

ČLOVĚK V TÍSNI. Nízkoprahové kluby. *Clovekvtisni.cz* [online]. Praha [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/socialni-prace-v-cr/nizkoprahove-kluby>

DECATHLON. Pétanque. *Decathlon.cz* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://www.decathlon.cz/sport/c0-vsechny-sporty/c1-petanque/_/N-1lacsp1

GOOGLE MAPY. Osoblaha. *Google.com* [online]. 2023 [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/793+99+Osoblaha/@50.2785988,17.6634152,13z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x4711992633a40087:0x400af0f66159950!8m2!3d50.2751675!4d17.7152372!16zL20vMGZnYmR3?authuser=0>

HRNČIŘÍKOVÁ, Jana, 2017. *Význam volnočasových aktivit jako prevence výskytu negativních jevů* [online]. Brno: Masarykova univerzita [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/vdpj9/>. Diplomová práce. Vedoucí práce Mgr. Pavel Pecina, Ph.D.

KOHOUTEK, Rudolf. Sociálně patologické jevy. *Slovníkcizichslov.cz* [online]. [cit. 2023-03-11]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/socialne-patologicke-jevy>

KOLAŘÍKOVÁ, V. a NĚMEC, J., 2017. Volný čas ve výzkumném diskursu v konsekvencích témat sociální pedagogiky. *Sociální pedagogika*. [online] 5(1), 10–28 [cit. 2023-04-03] Dostupné z: [10.7441/soced.2017.05.01.01](https://doi.org/10.7441/soced.2017.05.01.01)

MAREŠ, Petr, 2006. *Faktory sociálního vyloučení* [online]. Praha: VÚPSV, výzkumné centrum Brno [cit. 2023-03-11]. ISBN 80-87007-15-8. Dostupné z: <https://docplayer.cz/2438396-Faktory-socialniho-vyloucení-petr-mares.html>

MCPEN BAVÍ. Evropské vlajky. *Mcpenbavi.cz* [online]. 2021 [cit. 2023–04-12]. Dostupné z: <https://www.mcpenbavi.cz/vlajky-evropy/>

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních s účinností od 1.11.2010 [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010 [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Mikroregion Osoblažsko, 2021. *Strategický plán rozvoje Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska pro období 2021-2027* [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z:

<https://dd6c13a35a.clvaw-cdnwnd.com/16e3e2a31274dacc3f7c2d49a517fbda/200011011-4eb494eb4c/SMPRM-Osoblažsko-verze-31.5.2021-Prefinal.pdf>

NOVOTNÝ, Michael, 2010. Pohybová hra: Tající kra. *Předškoláci* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.predskolaci.cz/pohybova-hra-tajici-kra/9923>

NOVOTNÝ, Michael, 2016. Multikulturní výchova – Afrika. *Metodický portál RVP.CZ* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/21031/MULTIKULTURNI-VYCHOVA---AFRIKA.html>

O'KEEFFE, Gwenn Schurgin and Kathleen CLARKE-PEARSON, Council on Communications and Media, 2011. The Impact of Social Media on Children, Adolescents, and Families. *Pediatrics*. [online] 127(4), 800–804 [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1542/peds.2011-0054>

PIXABAY. Gejša. *Pixabay.cz* [online]. 2023 [2023–04-12]. Dostupné z: <https://pixabay.com/cs/illustrations/žena-portrét-dáma-ženský-gejša-7848102/>

POSPÍŠILOVÁ, Helena, a kol., 2010. *Mládež, hodnoty a volný čas* [online]. Olomouc: Hanex [cit. 2023-03-09]. ISBN 978-80-7409-036-3. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/50882598_Mladez_hodnoty_a_volny_cas

Slezská diakonie, 2022. *Výroční zpráva 2021* [online]. Český Těšín. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: [https://www.slezskadiakonie.cz/data/storage//O%20NÁS/VÝROČNÍ%20ZPRÁVY/Strany_Výroční%20zpráva%20Slezské%20diakonie%20za%20rok%202021%20\(1\).pdf](https://www.slezskadiakonie.cz/data/storage//O%20NÁS/VÝROČNÍ%20ZPRÁVY/Strany_Výroční%20zpráva%20Slezské%20diakonie%20za%20rok%202021%20(1).pdf)

SLEZSKA DIAKONIE. EZRA Albrechticko, Osoblažsko. *Slezskadiakonie.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/sluzby/ezra-alb-oso/>

SLEZSKA DIAKONIE. Historie. *Slezskadiakonie.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/o-nas/historie/>

SLEZSKÁ DIAKONIE. O nás. *Slezskadiakonie.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/o-nas/>

SLEZSKÁ DIAKONIE. Sociální služby. *Slezskadiakonie.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/o-nas/socialni-sluzby/>

SLEZSKÁ DIAKONIE. Střediska Slezské diakonie. *Slezskadiakonie.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://www.slezskadiakonie.cz/kontakty/strediska-slezske-diakonie/>

VEAL, Anthony, 2019. Joffre Dumazedier and the definition of leisure. *Society and Leisure*. [online] 42(2), 187-200 [cit. 2023-21-01]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07053436.2019.1625533>

Výzkumný tým Agentury pro sociální začleňování. 2019. *Situační analýza Osoblažska*. In: Agentura pro sociální začleňování [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/lokalita/osoblazsko/>

ZPĚVÁKOVÁ, Marie a kol., 2008. *Cesta kolem světa za 80 dní: Etapová hra – metodický materiál* [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://pionyr.cz/docs/ceteh/hry/kolem.pdf>

Osobní rozhovory

KRÁKOROVÁ, Nela. Rozhovor se sociální pracovnice v organizaci Slezská diakonie. [ústní sdělení]. Město Albrechtice, 27. 2. 2022.

URBANOVÁ, Jana. Rozhovor s pracovnící v sociálních službách v organizaci Slezská diakonie. [ústní sdělení]. Osoblaha, 20. 2. 2022.

Seznam zkratk

NZDM Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: SWOT analýza zařízení

Tabulka č. 2: Přehledný harmonogram celého projektu

Tabulka č. 3: Přehledný rozpočet projektu

Přílohy

Příloha č. 1: Přihláška na konkrétní den a výlet

Příloha č. 2: Plakát projektu

Příloha č. 3: Diplom

Příloha č. 4: Osvědčení o absolvování projektu

Příloha č. 5: Předloha vlajek (*aktivita Tvorba vlajek*)

Příloha č. 1: Přihláška na konkrétní den a výlet

PŘIHLÁŠKA

projekt Prázdniny v nízkoprahovém klubu Slezské diakonie

Datum: 3. 7. 2023 – 1. den: téma Evropa

Jméno a příjmení:

Rok narození:

Bydliště:

Zákonný zástupce: **telefon:**

Podpis zákonného zástupce:

PŘIHLÁŠKA

projekt Prázdniny v nízkoprahovém klubu Slezské diakonie – VÝLET DO ZOO

Datum a čas: 10. 7. 2023, sraz: 8:45

Místo: Ostrava

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Bydliště:

Zdravotní pojišťovna:

Zákonný zástupce: **telefon:**

Podpis zákonného zástupce:

Příloha č. 2: Plakát projektu

PROJEKT
**PRÁZDNINY
VE
SLEZSKÉ DIAKONII**
TÉMA: CESTA KOLEM SVĚTA

KDY?
KAŽDÉ PONDĚLÍ
O LETNÍCH
PRÁZDNINÁCH

KDE?
V NÍZKOPRAHOVÉM
KLUBU
EZRA OSOBLAŽSKO

BOHATÝ PROGRAM
POHYBOVÉ AKTIVITY
KREATIVNÍ ČINNOSTI
ZÁBAVNÉ HRY
VÝLETY
SOUTĚŽE

**PŘIJĎ SE POBAVIT, ZÍSKAT NOVÉ POZITIVNÍ ZÁŽITKY,
ZAHRÁT SI O HODNOTNÉ CENY NEBO JEN ZAHNAT NUDU!**

PŘIHLÁŠKU SI VYZVEDNI V KLUBU

 Slezská diakonie

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 3: Diplom

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 4: Osvědčení o absolvování projekt

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 5: Předloha vlajek (aktivita Tvorba vlajek)

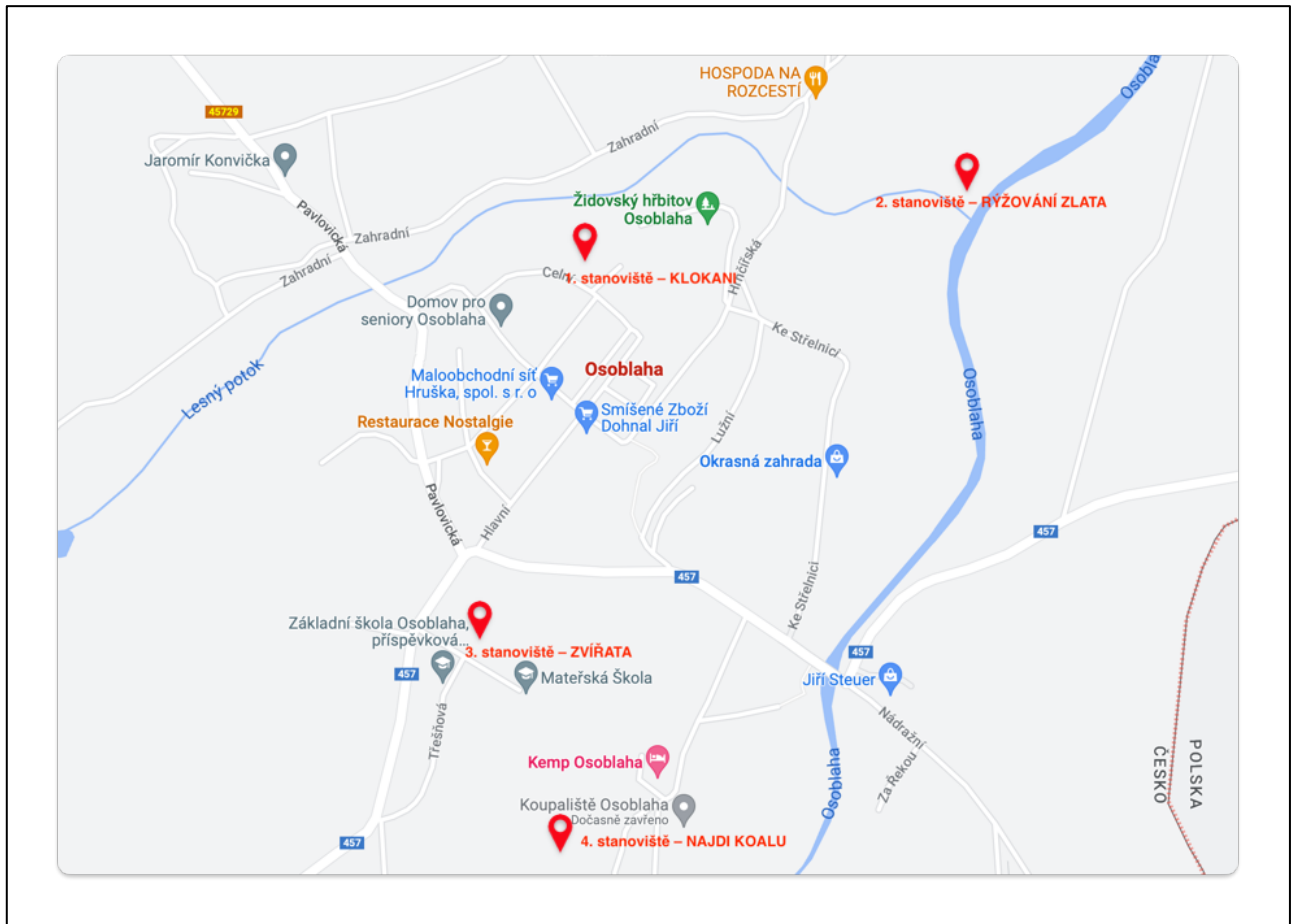
Zdroj: McPen bavi

Příloha č. 6: Předloha gejši

Zdroj: *Pixabay*

Příloha č. 7: Mapa stanovišť

Zdroj: Google maps